

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 28 hallituksen esityksestä laiksi asumistukilain ja laiksi opintotukilain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunta on 17 päivänä lokakuuta 1986 lähettänyt sosiaalivaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 182.

Tässä yhteydessä valiokunta on päättänyt ottaa myös käsiteltäväksi eduskunnan 25 päivänä huhtikuuta 1984 valiokuntaan lähettämän ed. Pekkarisen ym. lakialoitteen n:o 44/1984 vp. laiksi asumistukilain 3 §:n 3 momentin kumoamisesta, eduskunnan 17 päivänä kesäkuuta 1983 valiokuntaan lähettämän ed. Pekkarisen ym. toivomusaloitteen n:o 1363/1983 vp. asumistuen ulottamisesta koskemaan myös ennen vuotta 1974 valmistuneita asuntoja, ed. V. Vennamon ym. toivomusaloitteen n:o 1486/1983 vp. asumistuen maksamisesta omistusasunnoissa asuville, ed. Vähäkankaan ym. toivomusaloitteen n:o 1530/1983 vp. asumistukijärjestelmän kehittämisestä, eduskunnan 20 päivänä maaliskuuta 1984 valiokuntaan lähettämän ed. Alarannan ym. toivomusaloitteen n:o 449/1984 vp. asumistuen myöntämisestä vammaisen tai vanhuksen perhehoitoon ottaneelle perheelle, ed. Muroman ym. toivomusaloitteen n:o 500/1984 vp. asumistuen oikeutettujen piirin laajentamisesta, eduskunnan 29 päivänä maaliskuuta 1985 valiokuntaan lähettämän ed. Vähäkankaan ym. toivomusaloitteen n:o 612/1985 vp. asumistuen kehittämisohjelman laatimisesta, eduskunnan 4 päivänä huhtikuuta 1986 valiokuntaan lähettämän ed. Alarannan ym. toivomusaloitteen n:o 684 asumistuen tarkistamisesta suoritusvuoden aikana elämänolosuhteiden muuttuessa, ed. Kietäväisen ym. toivomusaloitteen n:o 755 asumistuen määrätymisperusteiden muuttamisesta, ed. Paasion ym. toivomusaloitteen n:o 801 asumistukijärjestelmän kehittämisestä, ed. Skönnin ym. toivomusaloitteen n:o 853 asumistuen määrän tarkistamisesta olosuhteiden muuttuessa ja ed. Vähäkankaan ym. toivomusaloitteen n:o 886 asumistukijärjestelmän kehittämisestä.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina osastopäällikkö Martti Lujanen ja ylitarkastaja Liisa

Linna-Angelvuori ympäristöministeriöstä, ylitarkastaja Raimo Kärkkäinen ja tutkija Keijo Tanner asuntohallituksesta, johtaja Eero Kurri Valtion opintotukikeskuksesta, osastopäällikkö Juhani Jäntti Kansaneläkelaitoksesta, valtiotieteen ylioppilas Eija Hietanen Valtion nuorisoneuvostosta ja sosiaalipoliittinen sihteeri Aira Raudasoja sekä sosiaalis sihteeri Liisa Valve Suomen Ylioppilaskuntien Liitosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan asumistuen ulottamista sellaisiin tuen tarpeessa oleviin väestöryhmiin, jotka vielä ovat kokonaan asumistukijärjestelmien ulkopuolella. Asumistuen piiriin tulisivat aikuisruokakunnat sekä alivuokralaisina tai yhteisasunnoissa asuvat ruokakunnat, jotka eivät saa eläkkeensaajille myönnettävää asumistukea tai opiskelijoille myönnettävää asumislisää. Myös alivuokralaisia pitävälle ruokakunnille voitaisiin myöntää asumistukea. Ehdotuksen mukaan omistusasuntojen valmistumis-, perusparannus- tai hankinta-ajankohtaan liitetyt asumistuen saamisen rajoitukset poistettaisiin.

Asumistuen määrää tarkistettaisiin kesken tukikauden, jos ruokakunnan koko muuttuu tai jos se ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä.

Jos ruokakunnan hallinnassa on vain osa asunnosta, kohtuulliset asumismenot määriteltäisiin ehdotuksen mukaan ruokakunnan koon ja asunnon sijainnin perusteella. Esitykseen liittyy myös vähäisiä hallinnollisia ja teknisiä muutoksia. Lakiesitykset liittyvät valtion vuoden 1987 tulo- ja menoarvioesitykseen. Ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 1987.

Lakialoitteessa n:o 44/1984 vp. ehdotetaan, että asunnon valmistumis- tai perusparantamisvuoteen liittyvät rajoitukset poistetaan.

Toivomusaloitteessa n:o 1363/1983 vp. ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asumistukilain muuttamiseksi siten, että asumistuki ulotettaisiin koskemaan myös ennen vuotta 1974 valmistuneissa ja ennen vuotta 1981 perus-

korjatuissa omistusasunnoissa asuvia asumistukilain muut ehdot täyttäviä.

Toivomusaloitteessa n:o 1486/1983 vp. ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimenpiteisiin asumistuen myöntämisen mahdollistamiseksi riittävässä laajuudessa myös omistusasunnoissa.

Toivomusaloitteessa n:o 1530/1983 vp. ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimiin asumistukilain ja siihen liittyvien säännösten ja ohjeiden muuttamiseksi siten, että kaikki perheen elinoloissa asumistukeen vaikuttavat pysyvät tai enemmän kuin kolme kuukautta kestävät muutokset otetaan huomioon myös kesken tukikauden ja että perheen asumistuen perustana oleviksi tuloiksi määritetään perheen käytettävissä olevat nettotulot.

Toivomusaloitteessa n:o 449/1984 vp. ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asumistukilain muuttamiseksi siten, ettei tukea evättäisi sellaisilta tukeen muuten oikeutetuilta perheiltä, jotka ovat ottaneet vammaisen henkilön tai vanhuksen perhehoitoon.

Toivomusaloitteessa n:o 500/1984 vp. ehdotetaan, että hallitus tarkistaisi asumistuen myöntämisperusteita siten, että tukea voitaisiin myöntää asumismuodosta ja asunnon valmistumisajasta riippumatta kaikille tuen tarpeessa oleville.

Toivomusaloitteessa n:o 612/1985 vp. ehdotetaan, että hallitus valmistelisi asumistuen kehittämisohjelman, jossa määriteltäisiin nykyistä alemmat asumismeno-osuudet ja poistettaisiin perusteettomat ruokakuntarajoitukset ja hallintamuutorajoitukset.

Toivomusaloitteessa n:o 684 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin asumistuen maksamisesta annettujen ohjeiden muuttamiseksi siten, että asumistukea voitaisiin tarkistaa kesken tilikauden perheen elämässä tapahtuneiden oleellisten muutosten perusteella.

Toivomusaloitteessa n:o 755 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi pikaisesti toimenpiteisiin asumistuen määrätymisperusteiden muuttamiseksi niin, että omassa asunnossa asuville, asumistuen tarpeessa oleville maksettaisiin asumistuki ilman keinotekoisia asunnon hankkimis- tai valmistusajankohtia, sekä että alivuokralaisasunnot otettaisiin mukaan asumistukijärjestelmän piiriin ja että asumistuen enimmäiskustannusrajaa kohotettaisiin nykytasosta.

Toivomusaloitteessa n:o 801 ehdotetaan, että hallitus kiireellisesti ryhtyisi toimenpiteisiin asumistukijärjestelmän uudistamiseksi siten, ettei muiden sosiaalietuuksien yhteisvaikutuksesta syn-

ny ns. köyhyysloukkua ja toisaalta, että asumistuen keinotekoiset rajoitukset poistetaan ja nykyisiä tiukkoja myöntämisedellytyksiä yleisesti väljennetään, jolloin jokainen asumistuen tarvitsija perhekunnan muodosta ja asunnon hallintasuhteesta riippumatta tulee oikeutetuksi asumistukeen.

Toivomusaloitteessa n:o 853 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimiin asumistuen maksamisjärjestelmän muuttamiseksi siten, että opiskelijoiden ja työttömäksi joutuneiden asumistuki maksettaisiin aina muuttuneiden olosuhteiden mukaisesti.

Toivomusaloitteessa n:o 886 ehdotetaan, että hallitus ryhtyisi toimiin asumistukilain ja siihen liittyvien säännösten ja ohjeiden muuttamiseksi siten, että kaikki perheen elinoloissa asumistukeen vaikuttavat pysyvät tai enemmän kuin kolme kuukautta kestävät muutokset otetaan huomioon myös kesken tukikauden, että perheen asumistuen perustana oleviksi tuloiksi määritellään perheen käytettävissä olevat nettotulot, sekä että asumiskustannuksiksi katsotaan perheen kaikkien asuntolainojen korot siitä riippumatta, milloin lainat on nostettu, jos ne on käytetty perheen oman asunnon rakentamiseen tai ostamiseen, ja siitä riippumatta, kuka ne on myöntänyt, jos niistä maksetaan normaalia pankkikorkoa vastaava korko.

Valiokunnan mielestä esitys asumistukijärjestelmän kehittämisestä on myönteinen ja valiokunta pitää sitä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Muutos mahdollistaa asumistuen laajentamisen myös sellaisiin ruokakuntiin, jotka tänä päivänä on keinotekoisesti rajattu asumistukijärjestelmien ulkopuolelle. Se saattaa myös samantyyppisissä taloudellisissa oloissa asuvat perheyhteisöt saman tukijärjestelmän piiriin. Lain uudistuksesta on kuitenkin pyrittävä riittävästi tiedottamaan, jottei väliinputoamisia etuuksien saamisen suhteen synny.

Ehdotettu muutos poistaa puutteita, joita asumistukijärjestelmässä on ilmennyt. Valiokunnan mielestä asumistukijärjestelmien tavoitteeksi on kuitenkin edelleen asetettava asumistuen tason korottaminen.

Myös opiskelijoiden kannalta muutosehdotusta on pidettävä myönteisenä. Opintotuen asumislisään jää kuitenkin uudistuksesta huolimatta eräitä sellaisia ongelmia, jotka on korjattava. Tällaisia ovat muun muassa vanhempien tulojen vaikutus asumislisään ja omistusasunnoissa asuvien opiskelijoiden aseman tukeminen. On myös selvitettävä mahdollisuudet asumislisän ympärivu-

tiseen maksamiseen nykyistä useammassa tapauksessa.

Hallituksen esityksen mukaan uudet asumistuet maksettaisiin täysin kymmenin markoin jättämällä ylimenevät markat lukuun ottamatta. Tämänkaltaisen pyörityksen menettely on vieras sosiaalietuuksille ja saattaa merkitä uusien etuuksien pienenemistä. Sen vuoksi valiokunta ehdottaa asumistukea maksettavaksi entiseen tapaan täysin markoin. Muutos, jonka valiokunta ehdottaa tehtäväksi 16 §:n 2 momenttiin, merkitsisi

asumistukijärjestelmälle vuonna 1987 noin yhden miljoonan markan lisäkustannuksia.

Edellä olevan perusteella sosiaalivaliokunta ehdottaa kunnioittaen,

että hallituksen esitykseen sisältyvä toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomana ja

että hallituksen esitykseen sisältyvä ensimmäinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

1.

Laki

asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/75) 1 a §,

sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (431/81),

muutetaan 1 ja 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 8, 10 ja 11 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 2—4 momentti sekä 16, 21 ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 1 § osittain muutettuna 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (484/77), 2 § muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla (421/76) sekä mainituilla 17 päivänä kesäkuuta 1977 ja 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, 3 § muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (866/80) sekä mainituilla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 § ja 15 §:n 4 momentti mainituissa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 § mainituissa 27 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentti 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (927/83), 10 § muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetuilla laeilla, 14 §:n 2 momentti ja 21 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (967/80) sekä 15 §:n 2 momentti muutettuna ensiksi mainituilla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, mainituilla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 29 päivänä lokakuuta 1982 annetulla lailla (770/82), sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, ensiksi mainituilla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla ja mainituilla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Asumistuen saajat

1, 1 a ja 2 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

3 ja 4 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

3 luku

Asumistuen suuruus

5—8 § ja 10 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

4 luku

Hallinto

11 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

5 luku

Asumistuen hakeminen ja myöntäminen

14 ja 15 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

16 §

(1 mom. kuten hallituksen esityksessä)

Asumistuki maksetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä tai toisena arkipäivänä. Asumistuki suoritetaan täysin (*poist.*) markoin jättämällä ylimenevät *pennit* lukuun ottamatta. Valtioneu-

voston vahvistamaa markkamäärää pienempää asumistukea ei kuitenkaan makseta.

8 luku

Muutoksenhaku

21 ja 25 §

(Kuten hallituksen esityksessä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten hallituksen esityksessä)

Samalla valiokunta ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 44/1984 vp. sisältyvä lakiehdotus hylättäisiin.

Lopuksi valiokunta ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 1363, 1486 ja 1530/1983 vp., 449 ja 500/1984 vp., 612/1985 vp. ja 684, 755, 801, 853 ja 886 hylättäisiin.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1986

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Halonen, varapuheenjohtaja S. Mikkola ja jäsenet Ahonen, Ikonen, H. Kempainen, Könkkölä, P. Leppä-

nen, Louvo, Moisander, Nordman, Paavilainen, Pesola, Rantanen, Raudaskoski, Skön ja Stenius-Kaukonen sekä varajäsenet von Bell ja Jouppila.

Vastalauseita

I

Opintotuen taso ei ole viime vuosina vastannut opintotukitoiminnalle asetettuja koulutuspoliittisia eikä työvoimapoliittisia tavoitteita. Tutkimusten ja selvitysten mukaan opintotuen suurin ongelma on tuen riittämättömyys. Velkaantuminen ja lasten elatuksesta aiheutuvat rasitteet ovat merkittävästi vähentäneet tuen riittävyyttä. Kokoomuksen eduskuntaryhmän mielestä opintotuen kehittäminen on nähtävä askeleena kohti perustoimeentulojärjestelmää.

Opiskelijoille myönnetään opintotuen opintorahan yhteydessä asumislisää opiskelukuukausil-

ta. Opiskelija joutuu kuitenkin mm. opiskelija-asuntoloissa asuessaan maksamaan vuokrat myös kesäajalta. Toinen epäkohta, johon kokoomuksen eduskuntaryhmä on useasti muissa yhteyksissä jo puuttunut, koskee asumislisän myöntämisperusteita. Jos opiskelija ei ole täyttänyt 20 vuotta ennen opintovuoden alkua, niin opiskelijan vanhempien tulot ja varallisuus otetaan huomioon asumislisää myönnettäessä.

Kokoomuksen eduskuntaryhmän mielestä kolmantena epäkohtana on se, ettei asumislisää myönnetä asuntoon, jonka opiskelija itse omis-

taa. Kokoomus pitikin tärkeänä, että tässä yhteydessä opintotukilain 10 § olisi muutettu siten, että myös omistusasunnossa asuvat perheettömät opiskelijat tulisivat opintorahan asumislisän piiriin.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme,

2.

Laki

opintotukilain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1972 annetun opintotukilain 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (48/83), näin kuuluvaksi:

10 §

Opintorahan asumislisää myönnetään perheettömälle, vuokralla tai omistusasunnossa kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Asumislisää myönnetään myös perheelliselle opiskelijalle, joka opiskelun takia joutuu asumaan (*poist.*) eri paikkakunnalla kuin perheensä. Jos opiskelija kuuluu asumistukilain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan, joka muodostuu kahdesta tai useammasta henkilöstä, myönnetään asumislisää vain ruokakunnan jäsenen opiskelun takia eri paikkakunnalla olevaa asuntoa varten. Asumislisää voidaan myöntää vuokran suuruuden

mukaan korotettuna, jos opiskelija asuu yksin muutoin kuin alivuokralaisena taikka alivuokralaisena vain kaksi huoneistoa käsittävissä rakennuksessa vuokranantajan asuessa itse toisessa huoneistossa. Kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämässä opiskelija-asunnossa asuva katsotaan yksin asuvaksi myös silloin, kun hänellä on yksin käytössään huone useamman kuin yhden huoneen käsittävissä huoneistossa.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1986

Saara Mikkola
Anna-Kaarina Louvo

Helena Pesola
Riitta Jouppila

II

Asumistuki on keino, jolla voidaan lievittää kohtuuttomien asumiskustannusten aiheuttamia ongelmia.

Asumistuki ei nykyisellään turvaa kaikkien pienituloisten ja vähävaraisten asumistasoa eikä aina ota huomioon tuensaajien todellista tulotasoja tai sen huononemista.

Asumistukilaki ei ota riittävästi huomioon tuensaajien olosuhteissa tapahtuneita muutoksia esimerkiksi työttömyyden, äitiysloman, varusmiespalvelun tai vuotta lyhyemmän opiskelun vuoksi. Nämä merkitsevät yleensä kuitenkin ratkaisevaa tulojen alentumista ja niin ollen myös lisääntyvän tuen tarvetta. Asumistukilakia tulisi-

kin muuttaa siten, että vaatimus tulojen pysyvästä alenemisesta poistetaan ja asumistuki myönnetään hakemuksesta alentuneita tuloja vastaavasti olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta.

Asumistuen määrää tulisi nostaa. Asumistuen tulisi pienituloisimmilla kattaa asumismenoista niin suuri osa, etteivät tuen jälkeen asumismenot ylitä 10 % perheen käytettävissä olevista tuloista. Kenenkään tuensaajan asumismenojen osuus käytettävissä olevista tuloista ei saisi ylittää 20 %. Tämän toteuttamiseksi tulee valtioneuvoston päätöksellä määrättäviä perusomavastuuosuuksia laskea ja tulorajoja korottaa.

Jotta alivuokralaiselta ei myöskään voisi kiskoa ylisuurta vuokraa, tulisi 6 §:ää muuttaa niin, että alivuokralaisen maksama vuokra otetaan aina huomioon sen suuruisena kuin on kohtuullista.

Omistusasunnoissa asuvia yksinäisiä opiskelijoita ei tulisi jättää ainoana ryhmänä lain ulkopuolelle, sillä heidän joukossaan on sellaisia, jotka joutuvat vähävaraisuuden vuoksi lykkäämään opiskelua ja olemaan työssä. Vasta sitten

kun he ovat omalla työllään voineet luoda taloudelliset edellytykset, on opiskelu tullut mahdolliseksi. Tällöin kuitenkin arava-asunnon hankkiminenkin on esteenä asumislisän saamiselle.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että lakiehdotukset hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

asumistukilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 4 päivänä kesäkuuta 1975 annetun asumistukilain (408/75) 1 a §

sellaisena kuin se on 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetussa laissa (431/81),

muutetaan 1 ja 2—4 §, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7, 8, 10 ja 11 §, 14 §:n 2 momentti, 15 §:n 2—4 momentti sekä 16, 21 ja 25 §,

sellaisina kuin niistä ovat, 1 § osittain muutettuna 17 päivänä kesäkuuta 1977 annetulla lailla (484/77), 2 § muutettuna 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla (421/76) sekä mainituilla 17 päivänä kesäkuuta 1977 ja 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetuilla laeilla, 3 § muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla (866/80) sekä mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla, 4 §, 5 §:n 1 momentti, 8 § ja 15 §:n 4 momentti mainitussa 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa, 6 §:n 1 momentti, 7 §, 15 §:n 3 momentti ja 16 § mainitussa 27 päivänä toukokuuta 1976 annetussa laissa, 6 §:n 2 momentti 9 päivänä joulukuuta 1983 annetussa laissa (927/83), 10 § muutettuna mainituilla 27 päivänä toukokuuta 1976 ja 19 päivänä joulukuuta 1980 annetuilla laeilla, 14 §:n 2 momentti ja 21 § 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (967/80) sekä 15 §:n 2 momentti muutettuna ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla, mainitulla 18 päivänä kesäkuuta 1981 annetulla lailla sekä 29 päivänä lokakuuta 1982 annetulla lailla (770/82), sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on muutettuna mainitulla 27 päivänä toukokuuta 1976 annetulla lailla, ensiksi mainitulla 19 päivänä joulukuuta 1980 annetulla lailla ja mainitulla 9 päivänä joulukuuta 1983 annetulla lailla, uusi 4 momentti seuraavasti:

1 luku

Asumistuen saajat

1, 1 a ja 2 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

2 luku

Asumistuen saamisen edellytykset

3 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

4 §

Sen estämättä, mitä 3 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa on säädetty, voidaan asumistukea myöntää, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettyjä verovapaita tulo-

ja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat (*poist.*) alentuneet niin, ettei niiden arvioida ylittävän valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla vahvistamien veroäyrimäärien edellyttämiä tuloja, ja jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden varallisuus on vähentynyt niin, ettei se ylitä valtioneuvoston 3 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla vahvistamaa määrää.

Asumistuki voidaan evätä tai 15 §:ssä tarkoitettua tarkistuksen yhteydessä lakkauttaa, jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettyjä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatuja vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat, kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää. (*Poist.*)

3 luku

Asumistuen suuruus

5 §

Asumistukena maksetaan ruokakunnan koosta ja ruokakuntaan kuuluville henkilöille määrättyjen veroäyrien yhteismäärästä riippuvan markkamääräisen perusomavastuuosuuden ylittävä osuus.

6 §

(1 ja 2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Jos ruokakunnalla on alivuokralainen, vähennetään ruokakunnan tässä pykälässä tarkoitettuihin asumismenoista alivuokralaisen maksaman vuokran määrä, kuitenkin *(poist.)* sen suuruusena kuin olosuhteet huomioon ottaen voidaan pitää kohtuullisena.

7 ja 8 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

10 §

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatua vuokratuloja lukuun ottamatta ovat *(poist.)* alentuneet niin, etteivät ne vastaa heille määrättyjen veroäyrien edellyttämiä tuloja, asumistuki voidaan myöntää alentuneita tuloja vastaavasti. *Asumistuki tarkistetaan hakemuksesta tämän momentin nojalla olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta.*

Jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden tulot asetuksella säädettäviä verovapaita tuloja ja 6 §:n 4 momentissa tarkoitettuja alivuokralaiselta saatua vuokratuloja lukuun ottamatta ovat selvästi suuremmat tai heidän taloudelliset olosuhteensa muutoin selvästi paremmat kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää, *(poist.)* asumistuki voidaan myöntää pienempänä tai vahvistaa pienemmäksi kuin heille määrättyjen veroäyrien määrä edellyttää.

4 luku

Hallinto

11 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

5 luku

Asumistuen hakeminen ja myöntäminen

14 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

15 §

(2 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Asumistuen myöntämisen ja 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten taikka 1 momentissa tarkoitettujen tarkistamisten välisenä aikana asumistuen määrä on tarkistettava *(poist.)*

1) jos ruokakuntaan kuuluvien henkilöiden lukumäärä pysyvästi muuttuu;

2) jos ruokakunta ottaa alivuokralaisen taikka luopuu alivuokralaisen pitämisestä. Tämän momentin nojalla asumistuki maksetaan tarkistettuna ja tarkistuksessa otetaan huomioon tuen saamisen edellytykset olosuhteissa tapahtunutta muutosta seuraavan kuukauden alusta. Jos tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos tapahtuu niiden valtioneuvoston määräämien ajankohtien välisenä aikana, joiden mukaisina tuen saamisen edellytykset on 1 momentin mukaisessa vuotuisessa tarkistuksessa otettava huomioon, otetaan tässä momentissa tarkoitettu olosuhteiden muutos huomioon vuotuisen tarkistuksen yhteydessä ja tuki tarkistetaan valtioneuvoston määräämästä ajankohdasta lukien; tai

3) jos ruokakunnan jäsenen tulot ovat sairauden, työttömyyden tai vastaavan syyn vuoksi alentuneet.

(4 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

16 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

8 luku

Muutoksenhaku

21 ja 25 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

2.

Laki**opintotukilain 10 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 14 päivänä tammikuuta 1972 annetun opintotukilain 10 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on 14 päivänä tammikuuta 1983 annetussa laissa (48/83), näin kuuluvaksi:

10 §

Opintorahan asumislisää myönnetään perheettömälle, (*poist.*) kodin ulkopuolella asuvalle opiskelijalle. Asumislisää myönnetään myös perheelliselle opiskelijalle, joka opiskelun takia joutuu asumaan (*poist.*) eri paikkakunnalla kuin perheensä. Jos opiskelija kuuluu asumistukilain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun ruokakuntaan, joka muodostuu kahdesta tai useammasta henkilöstä, myönnetään asumislisää vain ruokakunnan jäsenen opiskelun takia eri paikkakunnalle olevaa asuntoa varten. Asumislisää voidaan myöntää vuokran suuruuden mukaan korotettuna, jos

opiskelija asuu yksin muutoin kuin alivuokralaisena taikka alivuokralaisena vain kaksi huoneistoa käsittävässä rakennuksessa vuokranantajan asuessa itse toisessa huoneistoista. Kunnan, yleishyödyllisen yhteisön tai säätiön ylläpitämässä opiskelija-asunnossa asuva katsotaan yksin asuvaksi myös silloin, kun hänellä on yksin käytössään huone useamman kuin yhden huoneen käsittävissä huoneistossa.

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1986

Marjatta Stenius-Kaukonen

Pekka Leppänen

III

En voi hyväksyä hallituksen esitystä kaikilta osin.

On kohtuutonta, ettei tulojen väheneminen heti nosta asumistukea.

Helsingissä 3 päivänä joulukuuta 1986

Kalle Könkkölä